

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2015)0095

Międzynarodowy Dzień Romów - wrogość wobec Romów w Europie i uznanie przez UE dnia pamięci ludobójstwa Romów w czasie II wojny światowej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 kwietnia 2015 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Romów – antycyganizm w Europie i uznanie przez UE dnia pamięci o ludobójstwie Romów podczas drugiej wojny światowejPj (2015/2615(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając preambułę Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności akapit drugi oraz akapity od czwartego do siódmego,
- uwzględniając między innymi art. 2, art. 3 ust. 3 akapit drugi oraz art. 6 i 7 TUE,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r., ogłoszoną w dniu 12 grudnia 2007 r. w Strasburgu, która weszła w życie wraz z Traktatem z Lizbony w grudniu 2009 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie strategii UE w dziedzinie integracji Romów¹, komunikat Komisji z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów do 2020 r. (COM(2011)0173), komunikat Komisji z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie sprawozdania z wdrażania Unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów (COM(2014)0209) oraz zalecenie Rady z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich,
- uwzględniając wyniki badania pilotażowego dotyczącego Romów z 2011 r., przeprowadzonego przez Agencję Praw Podstawowych,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych oraz Europejską konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając przyjętą w dniu 1 lutego 2012 r. deklarację Komitetu Ministrów Rady

¹ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 112.

Europy na temat nasilającego się w Europie antycyganizmu i rasistowskiej przemocy wobec Romów,

- uwzględniając zalecenie nr 13 Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) dotyczące ogólnej polityki zwalczania antycyganizmu i dyskryminacji Romów,
 - uwzględniając kompleksowy plan działania przyjęty przez państwa należące do OBWE, w tym państwa członkowskie UE oraz kraje kandydujące, którego celem jest poprawa sytuacji Romów i Sintich na obszarze OBWE i w którym państwa zobowiązują się między innymi do zwiększenia wysiłków mających na celu zagwarantowanie Romom i Sintim możliwości odgrywania pełnej i równoprawnej roli w naszych społeczeństwach, a także wyeliminowanie dyskryminacji wobec nich,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że według szacunków w Europie mieszka 10–12 mln Romów i są oni największą mniejszością etniczną w Europie;
 - B. mając na uwadze, że słowo „Romowie” jest stosowane w niniejszej rezolucji do określenia różnych powiązanych grup w całej Europie, zarówno prowadzących osiadły, jak i wędrowny tryb życia, takich jak Romowie, Wędrowcy, Sinty, Manusze, Kalé, Romaniczale, Bojasze, Aszkali, Egipcjanie, Jenisze, Domowie i Lomowie, które mogą różnić się od siebie pod względem kultury i stylu życia;
 - C. mając na uwadze, że antycyganizm będący szczególnym rodzajem rasizmu wymierzonym przeciwko Romom, jest ideologią opartą na wyższości rasowej, formą odczłowieczenia i rasizmu instytucjonalnego żywiącą się dyskryminacją historyczną, której przejawami są między innymi przemoc, mowa nienawiści, wyzysk, stygmatyzacja i dyskryminacja w najbardziej jaskrawej formie;
 - D. mając na uwadze, że antycyganizm jest jednym z głównych powodów dyskryminacji i marginalizacji, jakiej Romowie historycznie doświadczali w wielu krajach europejskich;
 - E. mając na uwadze, że wielu Romów nadal żyje w nędzy i boryka się ze skrajnym wykluczeniem społecznym i skrajną dyskryminacją;
 - F. mając na uwadze, że sytuacja europejskich Romów, którzy są zakorzenioną w historii częścią społeczeństwa wielu krajów europejskich i nie wywodzą się z jednego kraju rodzimego oraz wnoszą wkład w Europę jako jej obywatele, różni się od sytuacji innych mniejszości narodowych w Europie, co uzasadnia przyjęcie specyficznych środków na szczeblu europejskim; mając na uwadze, że Romowie są częścią kultury i wartości europejskich;
 - G. mając na uwadze, że kobiety romskie często doświadczają dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacji krzyżowej ze względu na płeć i pochodzenie etniczne oraz mają ograniczony dostęp do zatrudnienia, edukacji, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i procesów decyzyjnych; mając na uwadze, że dyskryminacja może pojawić się w głównym nurcie społeczeństwa w kontekście rosnącego antyromskiego rasizmu, lecz również w społecznościach, w których żyją kobiety romskie, ze względu na ich płeć;

- H. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów do 2020 r. zaapelowano do państw członkowskich o przyjęcie lub dalszy rozwój kompleksowego podejścia do integracji Romów i poparcie szeregu wspólnych celów; mając na uwadze, że w swoim zaleceniu z dnia 9 grudnia 2013 r. Rada zwróciła się do państw członkowskich o podjęcie skutecznych działań politycznych, aby zapewnić równe traktowanie Romów i poszanowanie ich praw podstawowych, w tym prawa do równego dostępu do edukacji, zatrudnienia, opieki zdrowotnej i mieszkalnictwa;
- I. mając na uwadze, że Organizacja Narodów Zjednoczonych ustanowiła 27 stycznia, dzień wyzwolenia obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau, Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu;
- J. mając na uwadze, że według szacunków co najmniej 500 000 Romów zostało zgładzonych w czasie drugiej wojny światowej przez nazistów i inne reżimy oraz ich sojuszników, a także mając na uwadze, że w niektórych krajach zgładzono ponad 80% ludności romskiej; mając na uwadze, że podczas drugiej wojny światowej w Zigeunerlager (obozie dla Cyganów) w Auschwitz-Birkenau zagazowano co najmniej 23 000 Romów, a w ciągu jednej nocy, z 2 na 3 sierpnia 1944 r. zabito w tym obozie 2 897 Romów, głównie kobiet, dzieci i osób starszych; mając zatem na uwadze, że organizacje romskie ogłosiły dzień 2 sierpnia dniem pamięci o wszystkich romskich ofiarach tego ludobójstwa;
- K. mając na uwadze, że ludobójstwo Romów, którego dopuścili się naziści i inne reżimy oraz ich sojusznicy podczas drugiej wojny światowej, jest wciąż mało znanym faktem, a zatem nie jest on uznany przez ogół społeczeństwa i często z tego powodu nie uczy się o nim w szkołach, przez co Romowie są „zignorowanymi” ofiarami ludobójstwa z czasów drugiej wojny światowej;
- L. mając na uwadze, że w celu propagowania pokoju, pojednania, demokracji i praw człowieka w Europie należy bezwzględnie upamiętnić zbrodnie przeciwko ludzkości i rażące przypadki łamania praw człowieka; mając na uwadze, że należy w pełni uznać ludobójstwo Romów w Europie, odpowiednio do wagi przestępstw nazistów i innych reżimów, które miały na celu fizyczne wyeliminowanie z Europy Romów, jak również Żydów i innych grup;
- M. mając na uwadze, że uznanie i upamiętnienie ludobójstwa Romów w czasie drugiej wojny światowej jest ważne, aby móc we właściwych przypadkach zadośćuczynić Romom za krzywdy wyrządzone im przez nazistów i inne reżimy oraz ich sojuszników w czasie drugiej wojny światowej;
- N. mając na uwadze, że uznanie ludobójstwa Romów w czasie drugiej wojny światowej oraz ustanowienie specjalnego europejskiego dnia pamięci stanowiłoby zatem ważny symboliczny krok w walce z antycyganizmem i przyczyniłoby się do zwiększenia ogólnej wiedzy o historii Romów w Europie;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie nasileniem się antycyganizmu, który przejawia się między innymi retoryką antyromską i brutalnymi atakami na Romów w Europie, w tym zabójstwami, które są sprzeczne z normami i wartościami Unii Europejskiej i stanowią istotną przeszkodę w skutecznej integracji społecznej Romów i w zapewnieniu pełnego poszanowania ich praw człowieka;

2. podkreśla, że dyskryminacja i marginalizacja nigdy nie są spowodowane przyrodzoną słabością osób lub grup, których dotyczy taka dyskryminacja i marginalizacja, lecz wynikają głównie z niezdolności głównego nurtu społeczeństwa do uznania praw osób oraz z niezdolności do zapewnienia niezbędnych struktur, dzięki którym pojedyncze osoby mogłyby korzystać z tych praw;
3. wzywa państwa członkowskie do skutecznego wdrożenia dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, aby zapobiegać i położyć kres dyskryminacji Romów, zwłaszcza w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i dostępu do mieszkalnictwa;
4. podkreśla, że konieczne jest zwalczanie antycyganizmu na każdym szczeblu i wszelkimi środkami, oraz podkreśla, że zjawisko to jest szczególnie uporczywą, brutalną, nawracającą i powszechną formą rasizmu; wzywa państwa członkowskie do dalszego nasilenia walki z antycyganizmem w ramach krajowych strategii integracji Romów, promując najlepsze praktyki;
5. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie społeczności romskich i organizacji pozarządowych we wdrażanie krajowych strategii integracji Romów oraz apeluje o ich dalsze zaangażowanie w opracowywanie, monitorowanie, ocenę i wdrażanie tych strategii;
6. podkreśla, że należy dopilnować, by do krajowych strategii integracji Romów włączono specyficzne środki na rzecz praw kobiet i uwzględniania aspektu płci, oraz by podczas oceny i corocznego monitorowania każdego elementu krajowych strategii integracji Romów zwracano uwagę na perspektywę praw kobiet i równości płci;
7. wzywa państwa członkowskie i Komisję do priorytetowego traktowania dzieci przy wdrażaniu unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów oraz ponownie zapewnia, jak ważne jest wspieranie równego dostępu dzieci romskich do mieszkalnictwa, opieki zdrowotnej, edukacji i godnych warunków życia;
8. wzywa państwa członkowskie do skutecznego wdrożenia decyzji ramowej Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych, aby skutecznie zwalczać antycyganizm, retorykę antyromską i brutalne ataki na Romów, jak też aprobowanie i negowanie ludobójstwa Romów oraz rażące pomniejszanie jego wagi;
9. przypomina, że Romowie są częścią kultury europejskiej i wspólnych wartości, a zatem zachęca państwa członkowskie i inne kraje europejskie do podjęcia tematu historii Romów za pomocą dialogu z obywatelami i młodzieżą, zwłaszcza na temat ludobójstwa Romów w czasie drugiej wojny światowej;
10. zdecydowanie i jednoznacznie potępia wszelkie formy rasizmu i dyskryminacji, z którymi borykają się Romowie, i podkreśla, że jeśli środki w innych dziedzinach mają poskutkować, należy skutecznie zająć się zjawiskiem antycyganizmu;
11. wzywa w związku z tym Komisję do skutecznego monitorowania i oceny przestrzegania przez państwa członkowskie podstawowych wartości UE; wzywa Komisję do dopilnowania, by we wszystkich państwach członkowskich przestrzegano

praw podstawowych, demokracji i praworządności, do skutecznego monitorowania i oceny przestrzegania przez państwa członkowskie tych wartości oraz do reagowania na wszelkie ewentualne powtarzające się naruszenia;

12. z powagą uznaje zatem historyczny fakt ludobójstwa Romów, które miało miejsce podczas drugiej wojny światowej;
13. wzywa państwa członkowskie do oficjalnego uznania tego ludobójstwa i innych form prześladowania Romów, takich jak deportacja i internowanie, jakie miały miejsce w czasie drugiej wojny światowej;
14. oświadcza, że w celu upamiętnienia ofiar ludobójstwa Romów podczas drugiej wojny światowej należy ustanowić dzień europejski, który należy nazwać Europejskim Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu Romów;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich i krajów kandydujących, Radzie Europy, OBWE oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych.